

Ni Presidente Thomas S. Monson

Gigiyahan aron Luwas nga Makapauli

Mohangad kita sa langit alang sa walay kapakyasan nga giya, aron kita makaandam ug makasunod sa maalamon ug sakto nga dalan.

Mga kaisugan, nagkatigum kita isip usa ka gamhanan nga pundok sa priesthood, dinhi sa Conference Center ug sa mga dapit sa tibuok kalibutan. Akong dungog hinoon mapaubsanon sa responsibilidad nga mamulong kaninyo. Ako nag-ampo nga ang Espiritu sa Ginoo mag-uban sa pagbuhat nako sa ingon.

Setenta y singko ka tuig na ang milabay, niadtong Pebrero 14, 1939, didto sa Hamburg, Germany, usa ka public holiday ang gisaulog. Taliwala sa madasigong pakigpulong, nag-abiba nga mga tawo, ug pagpatukar sa mga nasudnong awit, ang bag-ong barkong panggubat nga *Bismarck* gipalawig agi sa River Elbe. Kini, ang labing lig-on nga barko nga naglutaw, pagkanindot nga talan-awon sa armas ug makinarya. Ang paghimo niini nagkinahanglan og sobra sa 57,000 ka mga blueprint alang sa 380-millimeter, gikontrolar sa radar, double gun turrets. Ang barko dunay 28,000 ka milya (45,000 km) nga mga electrical circuit. Duna kini gibugaton nga sobra sa 35,000 ka tonelada, ug armor plate nga naghatag og labihang proteksyon. Talagsaon

tan-awon, hilabihan kadako, grabe sa kusog, ang dakong barko gihunahuna nga dili maunlod.

Ang panag-abut sa *Bismarck* sa kapalaran niini nahitabo sobra sa duha ka tuig ang milabay, sa dihang pagka-Mayo 24, 1941, ang duha ka labihan ka lig-ong barkong panggubat sa British Navy, ang *Prince of Wales* ug ang *Hood*, nalambigit sa gubat batok sa *Bismarck* ug sa German cruiser nga

Prinz Eugen. Sulod sa lima ka minuto ang *Bismarck* mipaunlod sa *Hood* ilawom sa Atlantiko ug apil tanan gawas sa tulo ka crew sa sobra 1,400. Ang laing barkong panggubat sa Britanya, ang *Prince of Wales*, grabe kaayo og kaudat ug miatras.

Sulod sa tulo ka adlaw ang *Bismarck* balik-balik nga nakiggubat batok sa mga barko ug eroplanong panggubat sa Britanya. Sa tanan, ang Britanya mitutok sa kalig-on sa lima ka barkong panggubat, duha ka aircraft carrier, 11 ka cruiser, ug 21 ka destroyer sa pangingkamot nga makit-an ug mapaunlod ang dakong barko nga *Bismarck*.

Niining mga gubata, ang pagpamomba gamay ra og nahimong kaudat sa *Bismarck*. Dili ba dili man kini mapaunlod? Dayon usa ka torpedo ang nakaswerte og igo, nga nakaudat sa timon sa *Bismarck*. Ang pag-ayo wala molampus. Gamit ang mga armas nga andam na para pabuthon ug ang mga crew, ang *Bismarck* “nagtuyok-tuyok lang og hinay.” Duol lang kaayo ang lig-on nga German air force. Ang *Bismarck* dili makapauli sa gigikanang pantalan nga luwas. Walay makahatag sa gikinahanglan nga kadangpan, kay ang *Bismarck* nawad-an na og abilidad sa pagpadagan ngadto sa gip-lanohan nga padulgan. Walay timon, walay tabang, walay pantalan. Ang katapusan nagkaduol. Ang mga armas sa Britanya nagbuto-buto samtang ang German crew nagkaguliyang ug

naunlod ang kausa daw dili maguba nga barko. Ang gutom nga mga bawod sa Atlantiko unang mihampak sa kilid ug dayon milamoy sa garbo sa German navy. Ang *Bismarck* wala na.¹

Sama sa *Bismarck*, ang matag usa nato milagro sa pagkahimo. Ang pagkalalang nato, hinoon, wala malimitahi sa abilidad sa tawo. Ang tawo makahimo sa labing komplikado nga mga makina apan dili makahatag niini og kinabuhi o makatugyan niini og gahum sa pangatarungan ug paghukom. Kining balaanong mga gasa, mahatag lamang sa Dios.

Sama sa importante nga timon sa barko, gihatagan kita og paagi sa pagtino sa direksyon nga atong biyahe. Ang parola sa Ginoo nagdan-ag sa tanan samtang naglawig sa dagat sa kinabuhi. Ang atong katuyoan mao ang pagsubay sa diretso nga dalan padulong sa atong gitinguhang tumong—nga mao ang celestial nga gingharian sa Dios. Ang tawo nga walay katuyoan

sama ra sa barko nga walay timon, nga dili gayud makaabut sa ulian nga pantalan. Kanato moabut ang signal: planoha ang inyong padulngan, iplastada ang inyong layag, i-posisyon ang inyong timon, ug padayon.

Sama sa dakong barko nga *Bismarck*, mao usab ang tawo. Ang pwersa sa mga makina ug ang kusog sa mga palabad walay pulos kon walay direksyon, ang paggamit nianang enerhiya, ang kusog nga paggiya nga gihatag sa timon, nga dili makita, gamay ra kaayo apan labihan ka importante ang gamit niini.

Ang atong Amahan mihatag sa adlaw, sa bulan, ug sa mga bitoon—mga langitnong galaxy aron mogiya sa mga marinero nga naglawig sa kadagatan. Sa atong paglakaw sa dalan sa kinabuhi, Siya naghatag og klaro nga mapa ug nagtudlo sa dalan padulong sa atong gitinguhang destinasyon. Siya mipasidaan: likayi ang liko-liko, ang mga lungag, ang mga lit-ag. Dili kita pwedeng malingla niadtong mopahisalaag kanato, niadtong igmat nga mangdani sa sala nga magpangamay diri o didto. Hinoon, mohunong kita aron mag-ampo; maminaw nianang hinay nga hinagawhaw nga tingog nga mamulong sa kinahiladman sa atong kalag sa pagdapit sa Agalon, “Umanhi ka ug sumunod kanako.”²

Apan dunay dili maminaw, dili motuman, kinsa mas gustong molakaw sa ilang kaugalingong dalan. Kasagaran monunot sila sa mga tintasyon nga naglibut natong tanan ug labihan gayud ka madanihon.

Isip tighupot sa priesthood, gibutang kita sa yuta sa masamok nga panahon. Nagpuyo kita sa makalibug nga kalibutan uban sa bag-ong mga panagbangi bisan asa anaa kini. Politikanhong mga intriga makaguba sa kalig-on sa mga nasud, ang mga tighari-hari moangkon og gahum, ug ang uban sa katilingban ingon og dinaogdaog sa kahangturan, walay kahigayunan ug gibati nga napakyas. Ang mga pilosopiya sa tawo pirme natong madungog, ug ang sala naglibut kanato.

Responsibilidad nato nga mahimong takus sa tanang mahimayaong panalangin nga giandam sa atong

Langitnong Amahan alang kanato. Bis an asa kita moadto, ang atong priesthood magauban kanato. Nagbarug ba kita sa balaang mga dapit? Palihug, sa dili pa ninyo ibutang sa peligro ang inyong kaugalingon ug ang inyong priesthood pinaagi sa pag-adto sa mga dapit o sa pag-apil sa mga kalihokan nga dili makaayo kaninyo o nianang priesthood, hunong aron hunahunaon ang mga sangputanan.

Kita nga giordinahan sa priesthood sa Dios makahimo og kalainan. Kon atong mapabilin ang atong kaputli ug motahud sa priesthood, mahimo kitang matarung nga mga ehemplo nga angayng sundon sa uban. Si Apostol Pablo mitambag, “Alang sa mga magtutuo, pagkinabuhi ingon nga panig-ingnan sa sinultihan ug sa paggawi, sa gugma, sa pagtuo, sa kaputli.”³ Misulat usab siya nga ang mga sumusunod ni Kristo kinahanglan nga “ingon nga mga kahayag dinhi sa kalibutan.”⁴ Ang paghatag og ehemplo sa pagkamatarung makatabang sa pagdan-ag sa nagkangitngit nga kalibutan.

Daghan kaninyo ang nakahinumdom ni Presidente N. Eldon Tanner, kinsa nagserbisyo isip usa ka magtatambag sa upat ka mga presidente sa Simbahan. Mipakita siya og walay pagsimang nga ehemplo sa pagkamatarung sa tibuok panahon sa panarbaho sa industriya, atol sa pagserbisyo sa gobyerno sa Canada, ug isip Apostol ni Jesukristo. Mihatag siya niining makapadasig nga tambag: “Walay makahatag og hingpit nga kalipay ug kalamposan kay sa pagpakabuhi sumala sa mga pagtulunan sa ebanghelyo. Pagpakita og ehemplo; pagmahimong impluwensya sa maayo.”

Siya mipadayon: “Ang matag usa kanato giordinahan nang daan sa pagtrabaho isip pinili nga mga sulugoon sa [Dios] nga iyang nakita nga angayan nga tugyanan sa priesthood ug sa gahum aron sa paglihok pinaagi sa iyang pangalan. Hinumdumi kanunay nga ang mga tawo nagtan-aw kaninyo alang sa pagpangulo ug kamo nag-impluwensya sa mga kinabuhi sa mga indibidwal alang sa maayo o alang sa dautan,

kansang impluwensya moabut sa umaabut nga mga henerasyon.”⁵

Nalig-on kita sa kamatuoran nga ang labing dako nga gahum niini nga kalibutan mao ang gahum sa Dios samtang kini maglihok pinaagi sa tawo. Aron luwas nga maglawig sa kadagatan sa pagkamortal, nagkinahanglan kita og giya nianang Mahangturon nga Marinero—gani ang halangdong Jehova. Kita mangayo og tabang, kita mohangad sa langit aron makadawat og langitnong panabang.

Usa ka inila kaayo nga ehemplo sa tawo nga wala mohangad sa langit mao si Cain, anak ni Adan ug Eva. Lig-on sa potensyal apan huyang sa kabubut-on, si Cain mitugot sa kaha-kog, kasina, kamasinupakon, ug gani pagpatay aron pugngan kanang personal nga timon nga mao untay mogiya niya sa kaluwasan ug kahimayaan. Ang pagduko mipuli sa paghangad; si Cain napukan.

Sa laing panahon ug tungod sa dautan nga hari, usa ka sulugoon sa Dios gisulayan. Gitabangan sa inspirasyon gikan sa langit, si Daniel mihubad sa sinulat sa paril ngadto sa hari. Kalabut sa gitanyag nga mga ganti—nga mao ang harianong kupo, usa ka bulawang kwentas, ug politikanhong gahum—si Daniel miingon, “Pasagdi ang imong mga gasa sa imong kaugalingon lamang, ug ihatag ang imong mga balus sa uban.”⁶ Dakong bahandi ug gahum ang gitanyag kang Daniel, mga ganti nga nagrepresentar sa mga butang sa kalibutan ug dili sa Dios. Si Daniel mibalibad ug nagpabiling matitud-anon.

Human niana, sa dihang si Daniel nag-ampo sa Dios bisan pa man sa balaod nga nagdili niini, gilabay siya sa langub sa mga leon. Ang asoy sa biblia nagsulti nato nga pagkasunod buntag, “Si Daniel gipagawas sa langub, ug walay kaudat nga hikaplagnan diha kaniya, tungod kay siya misalig man . . . sa . . . Dios.”⁷ Sa panahon sa grabeng panginahanglan, ang determinasyon ni Daniel sa pagsubay sa diretso nga dalan nakahatag og balaa-nong panalipod ug kadangpan alang sa kaluwasan. Ang maong panalipod ug kaluwasan maato samtang kita

nagsubay usab nianang diretso nga dalan padulong sa atong mahangturonong panimalay.

Ang talaan sa kasaysayan, sama sa balas nga anaa sa orasan, nagtimaan sa paglabay sa panahon. Laing mga tawo ang nagpuyo karon sa kalibutan. Ang mga problema sa atong panahon ingon og malisud alang kanato. Sa tibuok kasaysayan sa kalibutan, si Satanas walay hunong nga naglihok alang sa kalaglagnan sa mga sumusunod sa Manluluwas. Kon kita monunot sa iyang mga pagdani, kita—sama sa dakong barko nga *Bismarck*—mawad-an nianang timon nga makagiya nato sa kaluwasan. Hinoon, gilibutan sa mga hagit sa moderno nga kinabuhi, mohangad kita sa langit alang sa walay kapakyasan nga giya, aron kita makaandam ug makasunod sa maalamon ug sakto nga dalan. Ang atong Langitnong Amahan dili motugot sa atong kinasingkasing nga hangyo nga dili matubag. Sa pagpangayo nato og langitnong panabang, ang atong timon, dili sama nianang sa *Bismarck*, dili mapakyas.

Sa atong pagsugod sa atong indibidwal nga paglayag, unta maglawig kita nga luwas sa dagat sa kinabuhi.

Unta makabaton kita og kaisug sa usa ka Daniel, nga kita magpabiling matitud-anon ug matitud-anon bisan pa man sa sala ug tintasyon nga naglibut nato. Unta ang atong mga pagpamatuod ingon kalawom ug kalig-on nianang kang Jacob, ang igsoon ni Nephi, kinsa, dihang gikompronta sa tawo nga naninguha gayud sa pagguba sa iyang pagtuo, namahayag, “Ako dili matarug.”⁸

Gamit ang timon sa pagtuo nga naggiya sa atong biyahe, kita usab makakita sa atong agianan aron luwas nga makapauli—makapauli sa Dios, aron makapuyo uban Kaniya sa kahangturan. Nga mao unta kana ang mahitabo alang sa matag usa kanato, ako nag-ampo sa sagradong pangalan ni Jesukristo, ang atong Manluluwas ug Manunubos, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Ludovic Kennedy, *Pursuit: The Chase and Sinking of the Bismarck* (1974).
2. Lucas 18:22.
3. 1 Timoteo 4:12.
4. Mga Taga-Filipos 2:15.
5. N. Eldon Tanner, “For They Loved the Praise of Men More Than the Praise of God,” *Ensign*, Nob. 1975, 74.
6. Daniel 5:17.
7. Daniel 6:23.
8. Jacob 7:5.